

Kar ostro pozdravi ga v strelnej bližini
 Gromenje topóv in bobnenje gorá.
 Osupneno vodja pot vstavil je svojo,
 Bel listič napisal braniteljem v grad,
 Podarja jim milost in prosto odhojo,
 Vmiruje njih silni, njih divji napad.
 Odgovor mu dajo v gromečih topovih
 In pade mu mnógoter hraber vojak,
 A v močne trdnjave skalénih zidovih
 Ostal neoskrunen je brambovec vsak.
 In drugič in tretjič zaprosil je mira,
 In vedno odgovor dobil je gorjúp,
 Vojak pri vojaku pojéma, umira,
 A srce prešinja mu strah in obúp.
 V odhód vže pripravlja se roparski vodja,
 Kar skrivno k trdnjavi mu pot povedó,
 Tjá spravijo svoja morílna orodja,
 Razdevati, žgati gradišče začnó.
 Glej! skale vže pokajo, krepki zidovi,
 In skače in pleše in rjove sovrág,
 A Herman junaški in drugi njegovi
 V zvestobi stojijo, kot steber krepák.
 In švigajo v stropu goreči plameni,
 Vse kaže in znači jim smrt in pogín,
 A dragemu dómu v nesreči ognjeni
 Do zadnjega vsakdo hvaležni je sin.

— — — — —
 Znovljena sedáj je trdnjava slovíta,
 Pred njo pa prebôden leží oroslán,
 A zraven na plošči vsakdó lahko číta:
 V spomin nestrohljivim junakom skován.

J. Rejec.

Ne bodi nečimerna!

Irma je bila zeló nečimerno dekletce. Po celo uro stala je včasih pred zrealom, gladila si svoje črne laske in obrvi, obračala glavo na desno in levo, urejevala si gube na obleki, priklanjala se na vse strani, sploh: obnašala se je nalik smešne opice. Poleg tega zavedala se je tudi svojega visokega, snežno-belega čela, rožnatih lic in ljubko plavih očij. — Koliko si je prizadevala mati, da bi odvadila hčerko take nečimernosti! Irma pa je postajala z vsakim dnevom nečimernejša. Tovaríšice, katerim Bog ni dal tako lepega obrazka in jim stariši niso mogli kupiti tako ličnega krileca, zasmehovala je Irma javno, zaradi česa seveda ni bila priljubljena.

Bilo je vroče poletno popoldne. Solnce je žgeče sijalo z vedrega neba, da so cvetice žalostno nagnile glavice ter hrepeneče pričakovale hladilnega dežja. Na lipi za hišo oglašala se je zaspano žabica ter žejno odpirala široka usta v dolgočasno kreketanje. A njeno moledovanje bilo je brezuspešno, ker niti jednega oblčka ni bilo na nébesu.

„Oj, kako soparno je tu v sobi“, — vzdihnila je Marijca, starejša sestra, ki je čitala na neko knjigo s podobami.

„Bi li ne bilo prijetnejše, da gremo v gozd?“ vprašal je brat Radovan in pri teh besedah odložil pesmarico ter segel po slamniku.

„Pa idimo!“ — rekla je Irma zdehajoča pred svojimi mnogovrstnimi krili, robci in trakovi v odprtej omari. — Poklicali so še sosedovega Franeka in šli so.

Za hišo, nekoliko sto korakov po strmej rebri navzgor, razprostira se smrekov gozd. Košato vejevje dela takó gosto streho, da se le malo žarkov more ukrasti skozi zelene igle na s cveticami potresena tla. Prijeten somrak in hladna senca vlada tu; v vročih dneh zateče se tu sem cela tolpa ptičev, ki prijetno žvrgoleč skače po najnižjih vejah.

„Trgajva najlepše cvetice, da jih posušim in shranim v rastlinjaku,“ dejal je Radovan stopivši v gozd ter takój prišel iskati. Marijca, ki je Radovana posebno ljubila, pridružila se mu je rada. Prinašala je bratcu od vseh strani različnih rastlin, a Radovan je nekatere odbral in je shranil v svojo jaško.

V tem iskala sta Irma in Franek ob gozdovem robu sladkih jagod. Pridno je je nabiral Franek v klobuk, da bi je nesel svojej bolnej sestrici Albini. A Irma se je kmalu naveličala iskati. Pustila je torej Franeka samega in hitela pevajoč dalje v gozd.

Preko srede gozda vodi globok in precej širok jarek, po katerem žubori čist studenec. Ker pelje pot ravno preko studenca, napravljena je ondu ozka brv z lesenim držajem. Tu-sem je pritekla Irma. Oj kako zeló je bila vesela, ko se je mogla v vodi malone tako natanko videti, kakor doma v zrcalu! Njena vitka rast, smijoči se obraz, višnjava suknjica, dolgi kiti, skratka — vse se je zrcalilo v gladkej vodnej površini.

Vže dostikrat rekli so stariši hčeri, da se angelj váruh joka in žalostí zaradi njene nečimernosti in domišljavosti, da ljubi Bog gleda le na dobro sree, a ne na lepo krilo. A govorili so gluhim ušesom. Tudi danes se ni brigala za njihove opomine. Dopadljivo se je nasmehovala v vodo, kimala ljubkej deklici v vodi z glavo, da ste jej letali kiti zdaj na levo zdaj na desno ramo. Slednjič nagnila se je prav daleč čez leseni držaj, poredno se zasmijala, vrgla z desnico proti vodi poljub in vzkliknila: „To je, da sem lepa!“

Prevzetnosti sledi kazen! — pravi prislovica. V svojej nečimernosti Irma ni zapazila, da je držaj trhel in — čof! bila je vže v vodi mej kamenjem in bičkom. Voda sicer ni bila zeló globoka, ali vender tolika, da je bila mala Irma do vratú mokra. Glasno je začela upiti na pomoč. Radovan, Marijca in Franek pritekli so prestrašeni in upehani kmalu k studencu, kjer je jokaje čepela Irma na skali, ki je molela iz sredine. S čela jej je tekla kri in kapala curkoma v vodo. Tega so se bratci še bolj ustrašili, da nekaj časa niso znali, kaj bi počeli. Končno se je zavedel Franek od strahú. Sezul si je črevlje, zavihal si visoko hlače in gazil skozi

valove k Irmi ter jo prinesel na suho. Potem so se žalostni in vzdihajoči vrnili domov. —

Skrbna mati je bila zaradi te nesreče zelo prestrašena. Obleka Irmina je bila pokvarjena in še celó strgana, a posebno veliko skrb delala jej je globoka rana na hčerinem čelu. In kako bi jo tudi ne skrbelo, ker v vasi ni bilo zdravnika! Sama jej je morala torej izmiti rano in za silo obvezati.

Več tednov je hodila Irma z obvezano glavo. Ko se je pa rana zacelila, poznala se je velika brazgotina, ki se je vlekla preko polovice čela gori pod lase. Oj kako se je kesala Irma svoje nečimernosti! Kako britko se je vsikdar jokala, kadar koli se je videla v zrcalu! Prej tako gladko čelo bilo je zdaj spačeno, in — vender ga niti zakriti ni mogla.

„Vidiš“, rekla je enkrat mati, ko je Irma zopet plakala zavoljo svoje izgubljene lepote, „vidiš, tvoja grda nečimernost je vsega tega kriva. Pomni, da je treba le male nesreče in vsa lepota zgine; ne zabi, da človek le toliko veljá, kolikor ga diči krepost in bogoljubnost. Vse drugo je prazno, nepotrebno! — V trenutku, ko si si domišljevala o svojej lepoti, kaznoval te je Bog. Zahvali se mu, da se ti ni prigodilo še kaj hujega!“ —

Ubogala je Irma odslej rada svojo dobro mater. Počasi se je odvadila svoje nečimernosti, bila je prijazna z vsakim, tudi s slabo oblečenim človekom in danes je morda jedna najprirednejših učenk tam nekje na Štajerskem, kamor se je preselila nedavno s svojimi stariši iz naše dežele.

F. G. Podkrimski.

= J. J. J.

Vskresna noč.

Lehnó oblačno je nebó,
Nebó polnočno in mirnó,
Ugaja ta nam pólumrak,
Tem lepši bode ognja znak.

Vsi vrhi v ognji se zlató,
V nemirnih lučicah goré;
Na nebu zvezde zreti ní,
Na zemlji neba ogenj tlí.

Za kresom kres užiga se,
Ves kresni plamen dviga se,
Za strelom čuj, odméva strel,
Od kresov spev doní vesel.

Smoljakov vžgímo krog na híp,
Kres velik v sredi — lep bo kíp! —
Glej krésov krasnih svetli broj,
Od naših lepših ni nocój.

Čuj! šum in hrum in jek in lom:
Odmeva topov naših grom;
Sosedovi zapéli so,
Odspev jim pesen naša bo.

F. S.

